

ОХОРОНА ГРУНТІВ

Кафедра агрономії

Факультет агротехнологій та економіки

<i>Лектор</i>	к.с.г.н. Лавська Н.В.
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	залік
<i>Аудиторні години</i>	60 (30 год. лекційних, 30 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Мета курсу: вивчення однієї з найважливіших складових ґрунтознавства як науки – охорони ґрунтів, а також впливу на них антропогенної діяльності яка призводить до деградаційних процесів в ґрунтах, що і відповідно до погіршення властивостей, втрати їхньої родючості та біосферного значення. Студенти знайомляться з причинами виникнення деградацій і їхніх негативних впливів, географією деградації ґрунтів, оцінкою рівнів прояву деградаційних процесів, а також із заходами охорони і збереження ґрунтів.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів із проблемами деградації та охорони ґрунтів;
- ознайомлення з законодавчо-правовою базою охорони ґрунтів;
- вивчення наукового трактування поняття «деградація ґрунтів»;
- вивчення причин, що зумовлюють деградацію ґрунтів;
- вивчення класифікаційних рівнів деградації ґрунтів;
- ознайомлення з діагностикою і оцінкою рівнів деградації ґрунтів;
- ознайомлення з наслідками деградації ґрунтів;
- визначення шляхів мінімізації деградаційних процесів та заходів охорони і збереження ґрунтів.

Теми лекцій:

1. Нормативно-правова основа охорони ґрунтів. Види ґрунтових деградацій і причини їхнього виникнення.
2. Ерозія ґрунтів. Причини виникнення ерозії. Види ерозії. Збитки, що завдає ерозія. Заходи охорони ґрунтів від ерозії.
3. Ерозійна деградація ґрунтів. Фізична й агрофізична деградація ґрунтів. Ступені деградації ґрунтів.
4. Антропогенне забруднення ґрунтів. Види забруднення. Заходи охорони ґрунтів від забруднення.
5. Меліорація і деградаційні процеси, пов'язані з нею. Заходи оптимізації використання меліорованих ґрунтів.
6. Втрата родючості ґрунту. Дегуміфікація, підкислення, декальцинація ґрунтів. Причини і наслідки прояву таких деградацій. Заходи збереження і підвищення родючості ґрунтів.
7. Деградація ґрунтів, пов'язана з гідро- і геоаномаліями. Заходи охорони ґрунтів від геоаномальних деградаційних процесів.
8. Деградація структури ґрунтового покриву: суть, причини, наслідки, способи протидії.

Теми занять:
(семінарських, практичних)

1. Основні вимоги до раціонального використання та охорони земель. Законодавство України зі збереження, раціонального використання та охорони ґрунтів.
2. Оцінка рівнів деградації ґрунтів. Заходи захисту ґрунтів від деградації. Загальнодержавні програми щодо використання та охорони земель.
3. Заходи зі збереження та підвищення родючості ґрунтів. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення та інших категорій.
4. Державний контроль за використанням та охороною земель.